

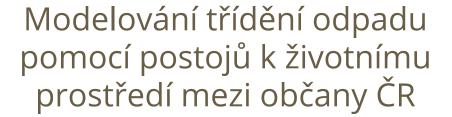

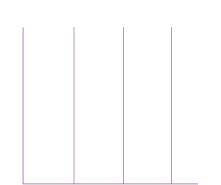
Třídím, třídíš, třídíme?

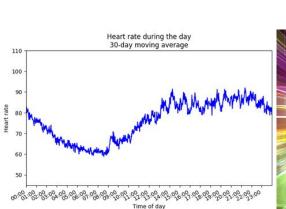

Mgr. Michaela Kudrnáčová, MSSc.

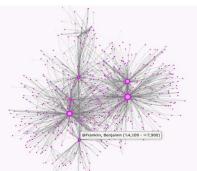
PhDr. František Kalvas Ph.D.

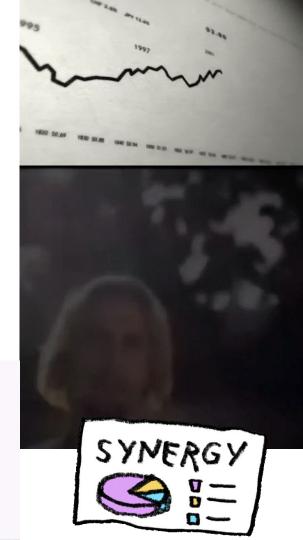

Samotná data jsou často nudná a špatně srozumitelná...

Tak proč to nezkusit jinak

Co je to multiagentní modelování

```
01110100 01101111 011100100
01101110 01101111 01100100
01100101 00100000 01100001
01100101 01100101 01101000
01100101 01110010 01100001
01100100 01101111 01110010
01100101 00100000 01101110
01100101 00100000 01101111
01100101 01100111 01101111
01110011 01101111 01110010
01101110 01101111 01110000
01101110 01101111 01110000
01101110 01101111 01100000
01101110 01100101 011010000
01100101 01100101 011010000
01100101 01100101 011010000
```

- = počítačová simulační metoda s počátkem v 70.-80. letech minulého století
- vytváříme a programujeme virtuální svět:
  - o agenty, jejich charakteristiky a vlastnosti, prostředí, jednání a interakce
- užitečné v různých vědách, např:
  - biologie (chování zvířecích komunit)
  - fyzika a chemie (krystalizace a chemické jevy)
  - ekonomie (finanční trhy)
  - o <u>sociologie</u>
- můžeme testovat teorie, ale i použít skutečná data

Schellingův model segregace

Schelling, Thomas C. 1971. Dynamic Models of Segregation. *Journal of Mathematical Sociology* 1:143-186.

Rule: each iteration, each dot looks at its 8 neighbours and if less than 30% are the same colour as itself, it moves to a random empty square

Segregation can result from wanting only a few neighbours of a like colour

Další příklady modelů

- <u>Evolution of Cooperation (Axelrod 1984):</u>
   počítačové turnaje strategií, jak přistoupit k opakovanému vězňovu dilematu (IPD) vítězná strategie byla oko za oko (tit-for-tat)
- <u>From Private Attitude to Public Opinion (Nowak et al 1990):</u>
   hypotetický model vytváření veřejného mínění a změny názorů
- Artificial Anasazi (Axtell, Epstein 2002): simulace předkolumbovské americké kultury, jejího rozmachu a zániku v Long House Valley (data = vykopávky)
- Modeling Civil Violence (Epstein 2002): simulace vzniku nepokojů na základě přítomnosti policie a výše trestů za protesty (hypotetický model)
- The Standing Ovation Problem (Miller, Page 2004): simulace potlesku ve stoje na základě chování ostatních diváků (hyp)

Jak se takový model vytváří 😯

- práce s teoretickým základem
  - zkoumal tuto problematiku už někdo před námi?
- práce s dotazníkovými daty
  - odpovědi na otázky o postojích k životnímu prostředí od skutečně existujících osob v ČR
- spousta matematiky, statistiky a programování
  - vytvoření virtuálního prostředí
  - naprogramování agentů podle odpovědí z dotazníků a vytvoření sousedských vazeb mezi nimi
  - vytvoření vzorců chování: Před tím, než se agent rozhodne, zda bude nebo nebude třídit odpad, podívá se, jak se chovají jeho sousedé a také uváží, jak moc je pro něj samotného životní prostředí důležité. Teprve potom se rozhodne, co udělá, tak, aby se cítil komfortně.
- spouštíme "experiment" a hledáme pravidelnosti

Třídím, třídíš, třídíme

66 Sociální vazby posilují většinové chování, čím více jich máme, tím spíše budeme jednat většinovým způsobem - v našem případě: spíše třídíme odpad. Pokud jsme ale obklopení lidmi se stejnými postoji, oslabí to tlak většiny.

Jak to víme

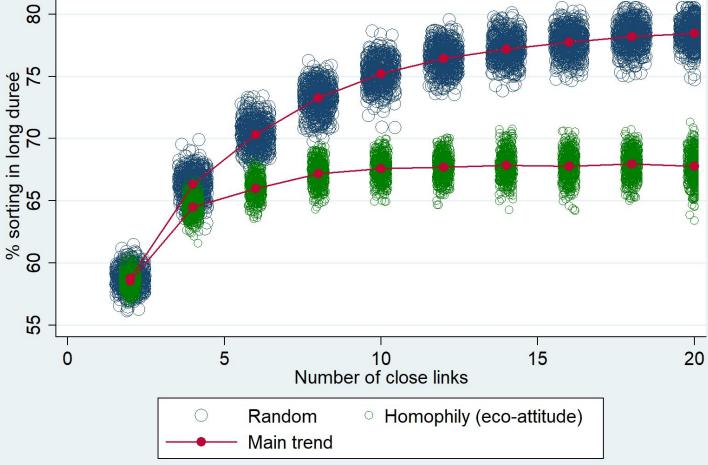

- model = prověřená teorie + data o postojích obyvatel ČR
- testujeme, jak sociální vazby k našemu okolí a naše vlastní postoje vůči životnímu prostředí ovlivňují ochotu třídit odpad

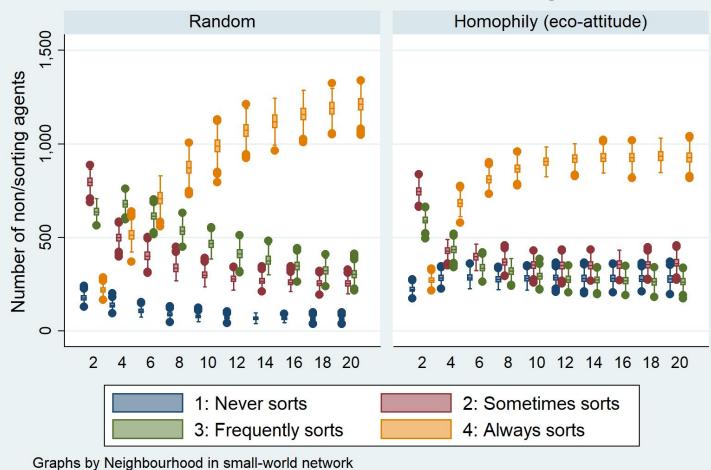
A jak vlastně náš model vypadá? Musíme přepnout do NetLoga...

Effect of number of close-links on sorting behavior

Effect of number of close-links on sorting behavior

Třídím, třídíš, třídíme

Sociální vazby posilují většinové chování, čím více jich máme, tím spíše budeme

jednat většinovým způsobem - v našem případě: **spíše třídíme odpad**.

Pokud jsme ale obklopení lidmi se stejnými postoji, oslabí to tlak většiny.

Co je na tom tak zajímavého

- přibližujeme se realitě
- prvek náhody
  - K životnímu prostředí mám velmi dobrý vztah a snažím se pro něj dělat maximum. Včera jsem ale zaspala a tak jsem odnesla odpadky do kontejneru na směsný odpad, který mám při cestě. Kontejner na plasty je totiž 150 metrů od domu a to už by byla zacházka...

Kde hledat více informací

Náš projekt na platformě GitHub:

https://github.com/frantisek901/wasteSeparation

Volně dostupné modely i jejich kódy:

https://ccl.northwestern.edu/netlogo/

kalvas@kss.zcu.cz

kudrnacova.m@gmail.com

Děkujeme za pozornost

Když si s námi budete chtít o multiagentním modelování popovídat, budeme jen rádi